

I dag: 1.10 og 2.7
pensum midtreis
Fellesrådet
Bytte gruppe
Regnelørdager
Canvas

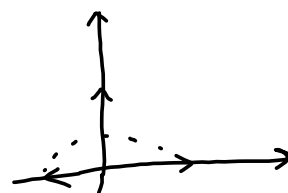
Quiz spørsmål 1:

Avbildningen som speiler punkter om y-aksen.

$$\vec{T}(\vec{e}_1) = -\vec{e}_1, \quad \vec{T}(\vec{e}_2) = \vec{e}_2$$

Derfor er $A = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

$\vec{T}(\vec{e}_1) \quad \vec{T}(\vec{e}_2)$

Alternativ 1: $A \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$
 siden $A \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ ikke peker i samme retning som $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$, så er ikke $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ en egenvektor (dvs. $A\vec{x} \neq \lambda\vec{x}$)

Alternativ 2: $A \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \end{pmatrix} = (-1) \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

Derfor er $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ en egenvektor med egenverdi -1 , som det står

Alternativ 3: forkastes, fordi den sier egenverdi 1 for $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$.

Vi har også $A \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$

$\Rightarrow \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ egenvektor, egenverdi 1 .

Hvorfor egenvektorer?

Tenk deg at \vec{x}_1 er en egenvektor, egenverdi λ_1 , ($A\vec{x}_1 = \lambda_1\vec{x}_1$)
 \vec{x}_2 er en egenvektor, egenverdi λ_2 . ($A\vec{x}_2 = \lambda_2\vec{x}_2$)

Da får vi

$$A^{100} (c_1 \vec{x}_1 + c_2 \vec{x}_2)$$

$$= c_1 A^{100} \vec{x}_1 + c_2 A^{100} \vec{x}_2$$

$$= c_1 A^{99} A \vec{x}_1 + c_2 A^{99} A \vec{x}_2$$

$$= c_1 A^{99} \lambda_1 \vec{x}_1 + c_2 A^{99} \lambda_2 \vec{x}_2$$

$$\vdots$$

$$= c_1 \lambda_1^{100} \vec{x}_1 + c_2 \lambda_2^{100} \vec{x}_2$$

Setning 1.10.2 Affine avbildninger avbilder rette linjer på rette linjer.

Beris: En rett linje i \mathbb{R}^n har formen $\vec{r}(t) = \vec{a} + t\vec{b}$
 $\vec{a}, \vec{b} \in \mathbb{R}^n$ ↑
retningsvektor

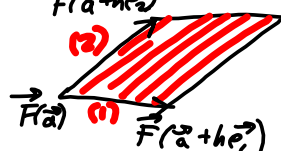
anta $\vec{F}(\vec{x}) = A\vec{x} + \vec{c}$

$$\begin{aligned}\vec{F}(\vec{r}(t)) &= A\vec{r}(t) + \vec{c} \\ &= A(\vec{a} + t\vec{b}) + \vec{c} \\ &= A\vec{a} + \vec{c} + tA\vec{b} \\ &= \vec{F}(\vec{a}) + t(A\vec{b}), \text{ som ogs\aa er en rett linje,} \\ &\quad \text{med retningsvektor } A\vec{b}\end{aligned}$$

Observasjon: Affine avbildninger avbilder parallelle linjer på parallelle linjer:

$$\left. \begin{aligned}\vec{F}(\vec{a}_1 + t\vec{b}) &= \vec{F}(\vec{a}_1) + t(A\vec{b}) \\ \vec{F}(\vec{a}_2 + t\vec{b}) &= \vec{F}(\vec{a}_2) + t(A\vec{b})\end{aligned} \right\} \text{ parallelle, siden samme} \\ \text{retningsvektor } A\vec{b}.$$

Spesielt: \vec{F} avbilder et kvadrat på et parallelogram.

$$(1) \vec{F}(\vec{a} + h\vec{e}_1) - \vec{F}(\vec{a})$$

$$(2) \vec{F}(\vec{a} + h\vec{e}_2) - \vec{F}(\vec{a})$$

Hva skjer med arealer:

Areal venstre: h^2

$$\begin{aligned}\vec{F}(\vec{a} + h\vec{e}_1) - \vec{F}(\vec{a}) &= A(\vec{a} + h\vec{e}_1) + \vec{c} - (A\vec{a} + \vec{c}) \\ &= A h\vec{e}_1 = h A\vec{e}_1 \\ &\quad \text{første søyle i } A.\end{aligned}$$

$$\vec{F}(\vec{a} + h\vec{e}_2) - \vec{F}(\vec{a}) = \dots h A\vec{e}_2.$$

1.8.2 i boka: Arealet som er utspant av \vec{x} og \vec{y} er $|\det(\vec{x}, \vec{y})|$

$$\text{her: } |\det(\vec{x}, \vec{y})| = |\det(hA\vec{e}_1, hA\vec{e}_2)| = h^2 |\det(A\vec{e}_1, A\vec{e}_2)|$$

$$= h^2 |\det A| \cdot (\text{areal høyre side})$$

Med andre ord: $|\det A|$ fungerer som en forstørrelsesfaktor for arealer.

Seksjon 2.7: Kjernerregelen

$\vec{F}: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ kalles også for en vektorverdig funksjon.

Anta at vi har to mengder $A \subseteq \mathbb{R}^n$, $B \subseteq \mathbb{R}^m$,
og to funksjoner: $\vec{G}: A \rightarrow B$, $\vec{F}: B \rightarrow \mathbb{R}^k$

Dersom \vec{G} er deriverbar i $\vec{a} \in A$
 \vec{F} er deriverbar i $\vec{b} = \vec{G}(\vec{a})$

Da er den sammensatte funksjonen $\vec{H}(\vec{x}) = \vec{F}(\vec{G}(\vec{x}))$ deriverbar i \vec{a} ,
og Jacobimatrisen til \vec{H} i \vec{a} er $\vec{H}'(\vec{a}) = \vec{F}'(\vec{G}(\vec{a})) \vec{G}'(\vec{a})$

Husk: Jacobimatrisen til \vec{F} i \vec{a} er (se seksjon 2.6)

$$\vec{F}'(\vec{a}) = \begin{pmatrix} \frac{\partial F_1}{\partial x_1}(\vec{a}) & \dots & \frac{\partial F_1}{\partial x_n}(\vec{a}) \\ \vdots & & \vdots \\ \frac{\partial F_m}{\partial x_1}(\vec{a}) & \dots & \frac{\partial F_m}{\partial x_n}(\vec{a}) \end{pmatrix} \leftarrow \text{gradienten til første komponentfunksjon } F_i.$$

Komponentene F_i til \vec{F} : $\vec{F}(\vec{x}) = (F_1(\vec{x}), F_2(\vec{x}), \dots, F_m(\vec{x}))$

Jacobimatrisen forutsetter at alle komponentfunksjoner er deriverbare, men det er ikke nok at Jacobimatrisen finnes for at \vec{F} skal bli deriverbar (se seksjon 2.6)

Eksempel: La $\vec{r}(t)$ være en kurve i \mathbb{R}^2 (dvs $\vec{r}: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^2$)
 $\vec{r}(t) = \begin{pmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{pmatrix}$
 La også $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$, anta \vec{r} og f begge deriverbare.
 Da er $h(t) = f(\vec{r}(t))$ også deriverbar, og

$$\begin{aligned} h'(t) &= f'(\vec{r}(t)) \vec{r}'(t) \\ &= \left[\frac{\partial f}{\partial x_1}(\vec{r}(t)) \quad \frac{\partial f}{\partial x_2}(\vec{r}(t)) \right] \begin{bmatrix} \frac{\partial x_1}{\partial t}(t) \\ \frac{\partial x_2}{\partial t}(t) \end{bmatrix} \\ &= \frac{\partial f}{\partial x_1}(\vec{r}(t)) x_1'(t) + \frac{\partial f}{\partial x_2}(\vec{r}(t)) x_2'(t) \end{aligned}$$

Anta nå at $f(\vec{x}) = x_1^2 x_2$ $\left| \begin{array}{l} \vec{r}(t) = \begin{pmatrix} t^2 \\ t^3 \end{pmatrix} \leftarrow x_1 \\ \phantom{\vec{r}(t) = \begin{pmatrix} t^2 \\ t^3 \end{pmatrix}} \leftarrow x_2 \end{array} \right.$

$$\frac{\partial f}{\partial x_1} = 2x_1 x_2 \quad \frac{\partial f}{\partial x_2} = x_1^2 \quad \left| \begin{array}{l} x_1'(t) = 2t \\ x_2'(t) = 3t^2 \end{array} \right.$$

Vi får nå $h'(t) = 2x_1 x_2 \cdot 2t + x_1^2 \cdot 3t^2$

$$\begin{aligned} &= 2 \cdot t^2 \cdot t^3 \cdot 2t + t^4 \cdot 3t^2 \\ &= 4t^6 + 3t^6 = \underline{\underline{7t^6}} \end{aligned}$$

Vi kan faktisk regne ut Jacobimatrixen til \vec{H} , hvis vi kun vet Jacobimatrixene til \vec{F} og \vec{G} (trenger ikke \vec{F}, \vec{G} selv).

Eksempel: Anta $\vec{F}: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $\vec{G}: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$, deriverbare.

$$\text{Anta ogs } \vec{G}\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, \quad \vec{G}'\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$$

Da er $\vec{H} = \vec{F}(\vec{G}(\vec{x}))$ deriverbar i $\vec{a} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$, og

$$\begin{aligned} \vec{H}'(\vec{a}) &= \vec{F}'(\vec{G}(\vec{a})) \vec{G}'(\vec{a}) \\ &= \vec{F}'\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} \vec{G}'\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 1 & 1 & 3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 3 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6 & 12 \\ 8 & 10 \end{pmatrix}. \end{aligned}$$